

VOORWOORD

Het is inmiddels al een mooie traditie. Ieder jaar brengt Kessels & Smit een boek uit met artikelen, blogs en schrijfsels die in dat jaar zijn gepubliceerd. Een kleurrijke weergave van de thema's die ons bezig houden als inspiratiebron voor het komende jaar.

Schrijven is een krachtige vorm van reflectie. Het is voor ons een manier om het vak verder te brengen. De manier waarop wij als gezelschap naar de wereld kijken is divers. En zo zijn ook de bijdragen in dit jaarboek weer zeer divers. Die variatie heeft op ons als gezelschap een vitaliserende werking. Het blijft spannend, we blijven samen zoeken en nieuwsgierig. In dit jaarboek vind je gestolde ervaringen en mooie verhalen. Is er dan nog een rode draad te ontdekken? We hebben inmiddels een reputatie in het begeleiden van processen waarin het uitzonderlijke en het gewone gecombineerd worden. Onze aanpak gaat voorbij de afruil van belangen, voorbij geldende opvattingen over kennis en voorbij bestaande routines.

Het uitzonderlijke gaat in onze werkwijze hand in hand met het gewone. Dit doen we door de individuele mens, in een niet maakbare wereld, als uitgangspunt te nemen. We hebben allemaal dromen en ambities, we willen dingen doen die er toe doen. Daarbij is het van belang om zowel te kunnen spelen en experimenteren, als soms weerbarstige processen bespreekbaar te maken. Wij willen dat het individu in veranderings- en leerprocessen respect ervaart doordat wij verschillende soms concurrerende belangen en loyaliteiten zichtbaar, bespreekbaar en beslisbaar weten te maken. Wij leren elkaar en onze opdrachtgevers elke dag weer omgaan met deze onbepaaldheid en onzekerheid. Ons werk, en ook ons schrijfwerk, gaat daarmee voorbij de oplossingsgerichte, aspectmatige en gecontroleerde benaderingen. In deze situaties leren we met elkaar en met onze opdrachtgevers de krachtige elementen van het gewone en het uitzonderlijke te waarderen en te combineren.

We brengen belangen bij elkaar zonder oeverloos overleg, we faciliteren commitment zonder Poolse landdagen, we bieden integrale benaderingen waarbij we het bestaande en onveranderbare waarderen. Wij zien het individu met al zijn talenten en vermogens als bron voor spontane vernieuwing.

We ervaren elke dag weer dat mensen samen meer kunnen bereiken dan alleen. Dat we het af en toe ook even niet weten, er ruimte voor twijfel en onderzoek is en dat experimenteren een belangrijke manier is om om te gaan met vraagstukken van deze tijd. Het gaat vaak over kleine gewone acties die een grote bijzondere impact hebben. Veranderingen die stap voor stap, gesprek voor gesprek ontstaan.

We wensen jullie veel plezier met dit jaarboek. We hopen dat het inspireert en aanzet tot nog meer nieuwsgierigheid, experimenteren en leren door te doen. Wij gaan weer een nieuw jaar in op zoek naar mooie en inspirerende ervaringen en perspectieven. Kunnen we daar volgend jaar weer een mooi boek van maken!

Met vriendelijke groet,

Ans Grotendorst, Hanneke Queens, Janni Schipper,
Marcel Kuhlmann, Monique Koning, Samantha van
Londen, Sanne Netten en Theo Visser

INHOUD

Koude koffie en gratis krant - Suzanne Verdonschot

4

De kracht van dagelijkse routines en rituelen -
Joeri Kabalt

6

Leidinggeven aan veranderen, kan dat? -
Ton ten Broeke

9

Sterke punten werken! -
Nina Timmermans en Mara Spruyt

10

Veel geluk - Theo Visser

14

De brug bouwen terwijl je er over loopt - Annechien
van Buurt, Barbara van der Steen en Willem Mutsaers

16

K&S Micro-adventures - Joep Schuermans

24

**Waarderend veranderen: Appreciative Inquiry in de
dagelijkse praktijk van managers** - Saskia Tjepkema,
Luc Verheijen en Joeri Kabalt

26

**Tien tips om de kloof tussen training en werkplek te
overbruggen** - Suzanne Verdonschot en Bas Roelofs

32

36

Krimp en innovatie: hand in hand - Barbara van der
Steen, Aart Goedhart, Hans van Willegen en Suzanne
Witteveen

40

Draai je negatieve gedachten eens om -
Hanneke Queens

42

**"Niet bellen in de auto. Nee, ook niet handsfree!" De
impact van regels** - Erik Deen

48

Experimenteren en improviseren -
Joeri Kabalt en Saskia Tjepkema

52

Sssssttt.....we zijn in gesprek! -
Suzanne Verdonschot en Lieve Scheepers

56

**Zelfsturing in de zorg is geen doel maar middel.
6 reflectievragen voor het bouwen aan zelfsturing** -
Marcel Kulmann en Martijn van Ooijen

How I suddenly understood what it means to be a child of the Enlightenment - Pieterjan van Wijngaarden

Verandering ontstaat gesprek voor gesprek - Saskia Tjepkema, Joeri Kabalt, Luc Verheijen

Wetenschappelijk en technische geschoolde leidinggevenden hebben meer contact en zorgen voor dialoog na leiderschapstraject - Suzanne Verdonschot en Laura Wierda

Oprecht positief - Aart Goedhart

Hoe coaching het verschil kan maken - Marloes de Jong, Suzanne Verdonschot en Anne-Linn Beekhof

Pleidooi voor een mix van benaderingen - Ton ten Broeke

Overall - Theo Visser

62

64

68

72

76

84

88

90

Taai vraagstuk? Organiseer een ontwerpweek! - Pieterjan van Wijngaarden en Suzanne Verdonschot

96

De regie die professionals cliënten geven, hebben zij zelf ook nodig - Ans Grotendorst, Koen Weber en Lieve Scheepers

100

Stoten, incasseren en snelheid: 3 dingen die je als ondernemer kunt leren van de bokssport - Pieterjan van Wijngaarden

102

Where do we go from here? - Mark Turpin

106

Narratieven en counternarratieven, 2 invalshoeken om te kijken naar veranderingen in jouw organisatie - Martijn van Ooijen

108

Proceskunde, een pleidooi voor werken met aandacht - Barbara van der Steen, Aart Goedhart

114

2 Methodenkarten Toolbox Innovationen - Frauke Peter

